

Teze ČKA k odolnosti vystavěného prostředí (resilience)

Česká komora architektů vydala 10 tezí k odolnosti vystavěného prostředí. Reaguje tím na rostoucí dopady klimatických extrémů, energetickou nejistotu i potřebu kvalitní a bezpečné obnovy území po mimořádných událostech. Odolnost chápe Komora jako schopnost budov, veřejných prostranství, čtvrtí i měst obstát v krizi, absorbovat šok, adaptovat se a proměnit se tak, aby neztratily svou základní funkci a dlouhodobě zůstaly obyvatelné a bezpečné.

V současné době nabývá téma odolnosti mimořádného významu. Česká komora architektů jakožto expertní organizace sdružující profesionály v oborech architektura, krajinářská architektura, urbanismus a územní plánování proto vydává teze týkající se odolnosti vystavěného prostředí. Jejich účelem je především pojmenovat nejdůležitější aspekty odolnosti vystavěného prostředí a nabídnout je jako východisko pro odbornou i veřejnou debatu.

Teze jsou určeny členům ČKA, samosprávám, státní správě i veřejnosti. Tak široký záběr je nezbytný, protože ve vystavěném prostředí všichni žijeme a významným způsobem ovlivňuje fungování celé společnosti. Odolnost vystavěného prostředí je zásadní pro každého občana České republiky.

Je vhodné uvést, co se odolností vystavěného prostředí míní. Jde v zásadě o schopnost systému (budovy, veřejného prostoru, čtvrtě, města, regionu či státu) obstát v krizi, absorbovat šok, adaptovat se na něj a transformovat, aniž by ztratil svou základní funkci a identitu a zůstal dlouhodobě funkční.

1. Build Back Better

Obnova po živelní pohromě, např. povodni nebo tornádu, by měla prostředí zlepšit. Nesmí zůstat u pouhého znovuvybudování téhož, ale pokrizová investice

musí vycházet jak ze zkušeností získaných během pohromy, tak z aktuálních znalostí a odborných poznatků, aby bylo území lépe připraveno na budoucí krizi a zároveň poskytovalo kvalitnější prostředí pro život obyvatel. Pouhá oprava „jako to bylo“ zvyšuje riziko opakovaného poškození a znamená promarněnou šanci ke zlepšení a neefektivní využití veřejných i soukromých prostředků.

2. Robustní řešení

Energetická krize a krize globálních trhů ukázaly limity jednostranného spoléhání na high-tech a smart řešení. Je proto nutné systematicky zohlednit i jednoduchá a robustní řešení, jejichž odolnost spočívá ve fyzikálních vlastnostech materiálů a promyšleném návrhu, který snižuje závislost na technologiích. Tento přístup reaguje také na prokázaný propastný rozdíl mezi teoreticky vypočtenou spotřebou energie a realitou provozu způsobenou často selháním nebo nesprávným nastavením složitých systémů. Architektura se tak vrací k tvorbě srozumitelného, bezpečného a trvanlivého prostředí. Inspirativní je doporučení Technické univerzity v Mnichově: jednoduchá obálka eliminující komplikované detaily, vysoká tepelná setrvačnost, redukce provozních technologií a optimální plocha prosklení. Opomenuty by neměly být ani tradiční materiály a místní řemeslný um.

3. Renovace

Velká většina budov a veřejných prostranství je již postavena a vyžadují či budou vyžadovat renovace. Ty by se, podobně jako v pokrizovém přístupu BBB, neměly omezovat pouze na snížení energetické náročnosti. Renovace probíhá vždy jednou za delší časové období, a proto by měla být vždy komplexní, a tedy i posilující odolnost. Úpravy dispozic by měly vést k větší flexibilitě, bezbariérovosti a lepší uživatelské kvalitě, samozřejmostí by mělo být využití robustních řešení.

4. Hospodaření s vodou

Česká legislativa je vhodně nastavena na řádné hospodaření s vodou. Je ale

potřeba téma systematicky propagovat mezi veřejnými i soukromými zadavateli, a to jak staveb budov, tak veřejných prostranství a úprav krajiny. Kromě vsakování a zadržování srážkové vody je důležitým tématem i využití šedé vody a úsporná spotřeba vody v budovách. V měřítku měst je inspirativní přístup „Sponge City“ příkladně navržený pro Kodaň. Nezbytným předpokladem kvalitních řešení je úzká spolupráce více odborností už ve fázi přípravy a projektování.

5. Přehřívání

Budovy, veřejná prostranství i sídla musí reagovat na stoupající průměrné teploty. Bez jejich zohlednění porostou náklady na provoz budov a sníží se obyvatelnost sídel a veřejných prostranství. To povede ke zvýšení zdravotních rizik obyvatel, především kvůli rozšíření a vzniku tepelných ostrovů. Téma je přirozeně provázáno s vodním režimem a zelenou infrastrukturou.

6. Zemědělská produkce sídel

Zatímco na venkově je samozásobitelství stále běžné, v českých městech došlo k zásadní proměně směrem k závislosti na okamžitých on-time nákupech. Uzavřené zahrádkářské kolonie jsou přitom považovány za přežitek. Je nutné vrátit téma samozásobitelství i do sídel, a to v nových podobách (komunitní zahrady na obecních pozemcích, ale třeba i střešní zahrady).

7. Energetická odolnost sídel

Města a obce jsou základní samosprávnou jednotkou České republiky. Díky novému zákonu o energetických společenstvích je možné podporovat jejich energetickou odolnost pro případ blackoutu a řešit ji už v urbanistickém návrhu sídla. Důležitá je integrace tepelných čerpadel, fotovoltaiky a fototermiky při návrhu čtvrti, rekonstrukcí i novostaveb.

8. Centra odolnosti

V každém sídle je důležité mít budovy a prostory, které mohou v případě krize plnit funkci zázemí pro obyvatele. Jedná se většinou o komunitní budovy

(knihovny, školy, kulturní domy), které jsou za běžných okolností využívány veřejností, ale jsou navrženy tak, aby v nouzovém režimu dokázaly fungovat ostrovně (např. s vlastním zdrojem energie, vody a zázemím pro dočasné ubytování). Takto fungují například školy v USA.

9. Krajský, městský/obecní architekt

Pro řešení všech bodů odolnosti vystavěného prostředí na úrovni obcí, měst a krajů (regionů) potřebuje samospráva odborníka. V České republice, stejně jako v řadě dalších evropských zemí, v USA a Austrálii, se osvědčila funkce městského/obecního architekta, který je odborným partnerem a poradcem samospráv a dbá na vyvážený a odolný rozvoj vystavěného prostředí sídla včetně krajinného zázemí. V německy mluvících zemích plní obdobnou roli rady pro navrhování, které se stavebníků systematicky ptají např. na mikroklimatický dopad stavby na okolí, způsob nakládání s dešťovou vodou, míru zastínění veřejného prostoru a integraci vegetace.

10. Odolnost v měřítku státu

Kromě výše uvedené odolnosti sídel existují také témata v měřítku celého státu. Jedná se zejména o technickou, dopravní a energetickou infrastrukturu a jejich prostorovou diverzifikaci, ale také o rozmístění strategického průmyslu (včetně obranného), nemocnic, škol a klíčových úřadů. Základním nástrojem pro řešení těchto otázek je územní a prostorové plánování, které je potřeba systémově modernizovat a lépe provázat s bezpečností a klimatickou politikou státu. Nezbytná je i koordinace na vládní úrovni, například prostřednictvím vládního zmocněnce pro vystavěné prostředí a jeho odolnost.

[ČKA, 19. 1. 2026]

Vláda schválila Politiku krajiny – strategický dokument pro obnovu krajiny

Česká krajina čelí mnohým výzvám: úbytku biodiverzity, erozi půdy, nedostatečné schopnosti zadržovat vodu. Vláda České republiky proto schválila Politiku krajiny, strategický dokument, který si klade za cíl do roku 2050 zlepšit

stav české krajiny tak, aby znovu plnila všechny základní funkce.

Politika krajiny vznikla jako strategický dokument reagující na potřebu koordinovaného a dlouhodobého přístupu k využívání a ochraně krajiny v Česku. Cílem je propojit existující státní strategie a definovat priority pro efektivní správu krajiny do roku 2050, přičemž důraz je kladen na udržitelnost, biodiverzitu a adaptaci na klimatickou změnu.

„Už od 90. let má Česká republika dluh vůči své krajině, který nyní postupně splácíme. Je potřeba se dívat komplexně na funkčnost krajiny, na její průchodnost a vzájemné souvislosti,“ uvedl ministr životního prostředí Petr Hladík. *„Politika krajiny přináší ucelený přístup k jejímu rozvoji, plánování a správě. Usiluje o posílení rozhodovací role obcí i občanů a zaměřuje se na lepší ochranu půdy a vody i na adaptaci krajiny na klimatickou změnu.“*

Dokument stanovuje cíle a opatření do roku 2050 v klíčových oblastech jako jsou: obnova hydrologických funkcí krajiny a posílení její retenční schopnosti; zachování a obnova biodiverzity; zlepšení struktury zemědělské krajiny; adaptace lesů na klimatickou změnu; koordinace dopravní, technické a zelené infrastruktury; vzdělávání a zapojení veřejnosti do péče o krajinu.

Na přípravě dokumentu se podílelo více než 60 odborníků z veřejné správy, akademické sféry, nevládních organizací i odborných institucí. Přípravou odborných podkladů pověřilo Ministerstvo životního prostředí Výzkumný ústav pro krajinu (VÚK), který koordinoval práci šesti tematických skupin zaměřených na biodiverzitu, vodu, lesnictví, zemědělství, sídla a infrastrukturu.

„Schválení Politiky krajiny představuje významný milník i příležitost, jak začít systematicky napravovat dlouhodobě bolestná místa v české krajině. Dokument vytváří rámec pro to, aby se dosavadní dílčí snahy o obnovu krajiny spojily do jednotného a koordinovaného postupu. Umožňuje tak cíleně řešit problémy, které se v minulosti nedařilo účinně zvládat – od vysychajících toků přes erozi ohroženou půdu až po úbytek přirozených biotopů. Politika krajiny nabízí nejen strategickou vizi, ale

i konkrétní nástroje pro postupnou obnovu funkční, odolné a pestré krajiny, která bude lépe sloužit lidem i přírodě,“ řekl k Politice krajiny ředitel VÚK Libor Hort.

Podle usnesení vlády nyní musí být ještě přijat implementační plán, který určí konkrétní úkoly vyplývající z Politiky krajiny. Zpracována bude také metodika krajinného plánování, která pomůže obcím, krajům i dalším aktérům při konkrétních rozhodnutích o využívání a ochraně krajiny.

[Výzkumný ústav pro krajinu, 13. 11. 2025]

CzechInvest spouští pokročilou databázi nemovitostí. Systém změny vyhledávání podnikatelských příležitostí a posílí investiční infrastrukturu Česka

Agentura CzechInvest spustila novou centrální databázi nemovitostí, která představuje dosud nejkomplexnější a technologicky nejvyspělejší nástroj pro vyhledávání podnikatelských a investičních příležitostí v Česku. Systém kombinuje pokročilý geografický informační systém, detailní technická i územní data a přímé zapojení regionálních investičních expertů. Výsledkem je vyspělá digitální infrastruktura, která zásadně zkracuje cestu od analýzy dat k finálnímu investičnímu rozhodnutí.

Zatímco trhy okolních zemí bojují s fragmentací dat mezi stovky soukromých či obecních registrů, CzechInvest centralizoval investiční potenciál všech 6 300 obcí v Česku do jednoho digitálního celku. Tímto krokem se Česko technologicky dostává například i před Německo, kde jsou podobné systémy dostupné pouze na úrovni některých spolkových zemí.

„Podnikatelské nemovitosti jsou místy, kde vznikají pracovní příležitosti, inovace a nové služby, a pro rozvoj ekonomiky jsou stejně důležité jako dopravní nebo energetická síť. Naše databáze dává obcím, vlastníkům i firmám do rukou nástroj, který propojuje kvalitní data o území s reálnými potřebami podnikání a umožňuje dívat se na rozvoj lokalit komplexně – od technické připravenosti přes infrastrukturu

ru až po dlouhodobý potenciál daného místa. Věříme, že transparentní a dobře spravované informace o nemovitostech se stávají klíčovou součástí konkurenceschopnosti Česka a pevným základem pro odpovědná investiční rozhodnutí," uvádí Jan Michal, generální ředitel agentury CzechInvest.

Nová Databáze nemovitostí, dostupná na adrese <https://databaze-nemovitosti.gov.cz>, výrazně mění způsob, jakým jsou v Česku prezentovány, spravovány a vyhledávány investiční nemovitosti – od výrobních hal a pozemků až po brownfieldy určené k revitalizaci.

„Vytvořili jsme nástroj, který odpovídá potřebám moderního investičního trhu a poskytuje investorům i vlastníkům nemovitostí podstatně přesnější a aktuálnější data. V reakci na probíhající transformaci globálních dodavatelských řetězců a rostoucí tlak na efektivní využití území přicházíme s řešením, které nahrazuje pasivní katalogy aktivním nástrojem pro Strategic Site Selection,“ vysvětluje Tomáš Hamerský, ředitel Odboru podnikatelské lokalizace agentury CzechInvest. Cílem je dlouhodobě snížit bariéry vstupu pro domácí investory i zahraniční kapitál a zvýšit celkovou transparentnost investičního prostředí.

CzechInvest nyní jedná o spolupráci s jednotlivými kraji a regionálními organizacemi, např. s rozvojovou agenturou Moravskoslezského kraje MSID. Právě místní partneři budou klíčoví pro průběžnou aktualizaci údajů o lokalitách a pro přenos informací o reálných potřebách území směrem k investorům.

Detailní data, chytré filtry a okamžitý kontakt na experty

Klíčovým rozdílem oproti dosud používaným databázím je technologická architektura systému. Platforma je postavena na detailních GIS datech, která umožňují vyhledávání podle přesných geografických, infrastrukturních a regulačních parametrů. *„Geografický informační systém umožňuje pracovat s daty v úrovni detailu, která byla dříve dostupná pouze skrze nákladné soukromé analýzy. Díky kombinaci GIS vrstev a přímé vazby na naše experty v regionech navíc eliminujeme časové ztráty při prověřování lo-*

kalit, což je pro velké průmyslové hráče kritický faktor,“ říká Tomáš Hamerský.

Investoři mohou filtrovat lokality podle vzdálenosti k dálnicím, železničním uzlům či letištím, dostupnosti inženýrských sítí, velikosti pozemku, typu objektu nebo územních omezení včetně záplavových a chráněných oblastí.

Mezi nejdůležitější technické parametry patří zejména: technický audit lokality (detailní informace o zasíťování, technickém stavu nemovitostí a kapacitách inženýrských sítí); logistická konektivita (dynamické mapování vzdáleností k dálničním uzlům, železniční a energetické infrastruktury); limity a rizika (přehled o záplavových zónách, environmentálních omezeních a ochranných pásmech). Výsledky se přehledně zobrazují v mapě i formou strukturovaného seznamu, přičemž každou lokalitu lze detailně rozkliknout.

Technologickou platformu doplňuje možnost přímého napojení na síť investičních expertů CzechInvestu. Ti ověřují shodu vybraných nemovitostí s parametry investičních záměrů, zprostředkovávají kontakt mezi zájemci a vlastníky a v případě potřeby navrhují investorům vhodné alternativní lokality.

Každý nový záznam prochází procesem validace. Systém neumožňuje zveřejnění nabídky bez kompletních informací. Správci dbají na to, aby každý záznam evidovaný v databázi byl pravidelně aktualizován. Tím platforma řeší chronický problém veřejných databází, kterým je vysoký podíl neaktuálních nebo neúplných údajů, které zvyšují transakční náklady investorů.

Nová databáze nemovitostí navíc navíc nabízí Demand Analytics, tedy zpětnou tržní vazbu. Vlastníci nemovitostí získávají přehled o tom, kolik investorů jejich lokalitu či nemovitost poptává a v jakých technických standardech. Známé požadavky umožňují efektivnější plánování rozvoje území na základě reálných dat, nikoliv odhadů.

Tisíce investičních příležitostí na jednom místě

Systém aktuálně spravuje data přibližně 5 100 lokalit, včetně 600 podnikatelských

nemovitostí a více než 4 500 brownfieldů napříč republikou. Databáze kombinuje veřejně dostupnou část, která zahrnuje například haly a celé areály určené k investicím, a neveřejnou část s citlivými záznamy – zejména brownfieldy žádající o dotační podporu nebo lokality, jejichž vlastníci nechtějí být veřejně prezentováni.

CzechInvest nyní připravuje další rozvoj databáze včetně integrace s Národním geoportálem územního plánování, napojení na další informační systémy či spuštění anglické jazykové mutace.

[CzechInvest, 9. 2. 2026]

Vídeň zrychluje cyklistickou ofenzívu

Rakouská metropole v loňském roce výrazně posílila cyklistickou infrastrukturu a investovala 57 mil. eur do nových tras, bezpečnějších ulic i zelenějšího veřejného prostoru. Přibylo více než 20 km cyklostezek, které často propojují centrum s okrajovějšími částmi a posilují dosavadní slabá místa vídeňské cyklistické sítě.

Vídeň dlouhodobě pracuje na tom, aby byla městem, kde se dobře žije. K tomu neodmyslitelně patří i ambice stát se městem, kde se dobře jezdí na kole. Od roku 2021 proto systematicky přetváří svou dopravní mapu. Nejde jen o přidávání dalších cyklostezek, ale o budování souvislé, bezpečné a přehledné cyklistické sítě, která propojí celé město, od historického centra až po vzdálenější části.

Rok 2025 přinesl výrazný posun. Radnice dokončila 53 projektů a vybudovala 20,5 km nových tras v hlavní síti i další úseky v jednotlivých obvodech. Přibližně 70 % nových cyklostezek je stavebně oddělených od automobilového provozu a dalších 25 % tvoří cyklolouce. Cílem těchto kroků je výrazně zvýšit bezpečnost i pohodlí při každodenní jízdě na kole.

Zásadní proměnou prochází i veřejný prostor samotný. Podél řeky Wien, nedaleko známého trhu Naschmarkt, vznikl na místě bývalých parkovacích ploch nový park o rozloze téměř 7 ha. Jeho součástí je široká, růžově zbarve-

ná obousměrná cyklostezka, která slouží jako klíčová spojnice mezi západem a centrem Vídně.

Podobně ambiciózní je projekt na Wagramer Straße v severovýchodní části města, v obvodu Donaustadt. Nová cyklostezka nabízí obousměrný pruh široký více než 4 m, což umožňuje pohodlnou a bezpečnou jízdu. Součástí projektu je také první vídeňský „pouliční park“ a desítky nově vysazených stromů, které pozitivně ovlivňují mikroklima hustě zastavěné oblasti. Ulice se tak proměnila z dopravní tepny v plnohodnotný a atraktivní veřejný prostor.

Velký význam mají i projekty, které propojují dosud roztržštěné části cyklistické sítě. Nová cykloulice v Seeböckgasse a Geblergasse zajišťuje bezpečné spojení přes obvody Ottakring a Hernals až k okruhu Gürtel. Trasa dlouhá 2,5 km vede kolem škol a obytných domů a výrazně usnadňuje každodenní cesty studentům, učitelům i místním obyvatelům.

Přínosem jsou i krátké úseky na frekventovaných místech. Například díky novému 250 m dlouhému úseku na Neubaugürtelu v blízkosti rušné nákupní třídy Mariahilfer Straße odpadá nutnost složitě přejíždět mezi stranami ulice a zbytečně čekat na semaforech.

Vídeň zároveň zavádí chytrá organizační opatření. Speciální zelené šipky umožňují cyklistům bezpečně odbočit doprava nebo pokračovat rovně i na červenou, což zkracuje čekání a zlepšuje plynulost dopravy. Ve městě jich už funguje více než 700 a postupně přibývají další. Důležitou součástí podpory cyklistiky je i vzdělávání. Magistrát pořádá bezplatné kurzy jízdy pro děti i dospělé a nabízí mapy i servis kol.

Vídeň přitom nehodlá zpomalit. I v roce 2026 plánuje pokračovat v rozšiřování cyklistické infrastruktury, pracovat na nových projektech a systematicky doplňovat chybějící úseky. Ve spolupráci s jednotlivými městskými obvody chce dále zahušťovat síť cyklostezek tak, aby byla atraktivní pro všechny – pro děti na cestě do školy, pro lidi mířící do práce i pro seniory, kteří vyrážejí na nákup.

[City of Vienna, 23. 2. 2026]

Mezinárodní projekt We Create Space byl oficiálně zahájen v Ostravě

Ve dnech 25.–26. února 2026 se v Ostravě setkali zástupci sedmi evropských měst a metropolitních oblastí u příležitosti oficiálního zahájení mezinárodního projektu We Create Space, spolufinancovaného z evropského programu URBACT.

Cílem projektu je přenést úspěšný ostravský grantový program Tvoříme prostor do dalších evropských měst. Ostrava se tak stala historicky prvním českým městem, které vede mezinárodní síť měst URBACT Transfer Network, čímž potvrzuje svou rostoucí roli v oblasti evropské spolupráce zaměřené na rozvoj měst.

Od místní dobré praxe k evropské inspiraci

Program Tvoříme prostor je osvědčený městský grantový nástroj, který umožňuje obyvatelům, sousedským skupinám i místním iniciativám spolupracovat o části městského rozpočtu a aktivně se podílet na proměně veřejných prostranství.

Za sedm let své existence podpořil 65 projektů v celkové výši téměř 20 mil. Kč. Vznikly tak např. komunitní zahrady, dětská hřiště nebo sousedská místa pro setkávání. Program však nepřináší jen fyzickou revitalizaci prostoru – dlouhodobě posiluje důvěru mezi městem a jeho obyvateli, podporuje občanskou angažovanost a rozvíjí sdílenou odpovědnost za rozvoj města.

Prostřednictvím mezinárodní výměny zkušeností, odborného vedení a pilotních aktivit budou nyní partnerská města navrhnout a testovat vlastní, lokálně přizpůsobené grantové programy zaměřené na zapojení komunit a zvyšování kvality veřejného prostoru.

Náměstkyně primátora Ostravy Lucie Baránková Vilamová k tomu uvedla: „Každý rok vidíme, kolik kreativity, energie a odhodlání je v našich komunitách. Tvoříme prostor není jen o úpravách vnitrobloků nebo ulic; je především o budování důvěry mezi městem a jeho obyvateli. Jsme hrdí, že díky programu URBACT

může tato dobrá praxe inspirovat další evropská města. Ostrava vůbec poprvé stojí v čele významné mezinárodní městské sítě. Vnímáme to jako odpovědnost i příležitost přispět k rozvoji živějších a udržitelnějších měst v Evropě.“

Evropské partnerství

Do sítě jsou zapojena města Koszalin (Polsko), Métropole Rouen Normandie (Francie), Pescara (Itálie), Granollers (Španělsko), Bukurešť – sektor 6 (Rumunsko) a Niš (Srbsko). Partnerství odborně podporuje hlavní expert URBACT Daniele Terzariol (Itálie), který bude po celou dobu projektu koordinovat výměnu zkušeností a vzdělávací aktivity.

Úvodního setkání v Ostravě se zúčastnilo přibližně 30 odborníků na rozvoj měst, expertů a politických zástupců partnerských měst. Program zahrnoval detailní představení ostravského grantového schématu, prezentace jednotlivých partnerů i studijní návštěvy vybraných komunitních projektů. Účastníci se setkali s místními komunitními lídry a získali přímou zkušenost s fungováním programu v praxi.

Tři fáze směřující k realizaci

Projekt je rozdělen do tří vzájemně propojených fází. První byla zaměřena na nastavení transparentního řízení a spolupráce mezi partnery. Mezinárodní setkání v Ostravě zahájilo druhou fázi, která se soustředí na učení a adaptaci – partneři se detailně seznamují s ostravským grantovým modelem, jeho parametry, hodnotícím procesem i přístupem k zapojování komunit. Ve třetí fázi partnerská města ve spolupráci s lokálními aktéry otestují a upraví vybrané prvky programu tak, aby odpovídaly jejich podmínkám a přispěly ke zlepšení veřejných prostranství i posílení participace občanů.

Ostrava jako vedoucí partner – společně s hlavním expertem – uskuteční studijní návštěvy ve všech partnerských městech. Tyto návštěvy pomohou přizpůsobit přenášenou dobrou praxi konkrétním místním podmínkám a připravit finální výstupy projektu.

[Magistrát města Ostravy, 3. 3. 2026]

TISKOVÉ ZPRÁVY

Jedno řízení, jasná pravidla: vláda schválila plán reformy státní stavební správy

Vláda dne 16. března schválila projekt na transformaci stavební správy v ČR. Dosavadních 626 stavebních úřadů se transformuje do jednoho centrálního státního stavebního úřadu – Úřadu rozvoje území se 14 krajskými ředitelstvími, územními pracovišti a případně dalšími detašovanými pracovišti. Obdobnou strukturu má např. katastrální správa. Vznik centrální stavební správy je hlavní prioritou současné vlády. Kompletní reforma stavebního práva v ČR má hlavní cíl: abychom mohli jednoduše stavět. Současný systém je po mnoha letech paralyzovaný a příliš pomalý. V loňském roce bylo vydáno zhruba 62 000 stavebních povolení, tedy meziročně o 15 % méně oproti roku 2024. Je to nejnižší číslo za posledních 25 let.

„Povolování staveb v České republice je extrémně pomalé a složité. Reforma stavební správy v Česku je absolutně nezbytná. Kvůli byrokracii se projekty připravují deset i více let, a to brzdí výstavbu bytů, infrastruktury i rozvoj celé ekonomiky. Proto musíme systém zásadně změnit a urychlit stavební řízení. Chceme nastartovat výstavbu infrastruktury, bytů pro lidi i investice firem. Rychlejší výstavba přinese rychlejší růst HDP a samozřejmě i další příjmy státního rozpočtu,“ uvedl předseda vlády Andrej Babiš.

Reforma stavební správy v Česku přinese přehlednější a efektivnější systém stavebního řízení, zkrátí dobu povolování staveb a zároveň usnadní proces územního plánování. Vláda počítá se vznikem jednotné soustavy státní stavební správy, která nahradí současnou roztržitou strukturu stovek stavebních úřadů. Základní princip spočívá v tom, že stát přebírá plnou odpovědnost za výkon stavební správy prostřednictvím jedné institucionální soustavy, která integruje agendy dosud rozptýlené mezi různé orgány veřejné správy. Cílem je sjednotit metodiku rozhodování,

odstranit kompetenční překryvy a zjednodušit komunikaci mezi státem, investory i samosprávami a sjednotit výkon této agendy v ČR.

Plán transformace stavební správy v ČR je rozložen do následujících pěti let. V letošním roce proběhnou přípravy, a především se očekává přijetí novely stavebního zákona, která je klíčem ke změně. Novela právě prochází legislativním procesem v Poslanecké sněmovně.

„Stavební zákon je prioritou celé vlády. Ze všech stran slyšíme, že další odkládání reformy už není možné. Proto postupujeme systematicky a paralelně připravujeme jak legislativní změny, tak jejich praktickou implementaci,“ uvedla ministryně pro místní rozvoj Zuzana Mrázová.

„Na klíčových parametrech novely stavebního zákona panuje mezi hlavními aktéry shoda – nikdo nezpochybňuje to, že současný systém potřebuje změnu. Ostatně i německý kancléř Friedrich Merz ve svém nedávném apelu vyzval k urychlení výstavby a zásadním systémovým změnám. Neztrácíme čas, a proto nyní intenzivně jednáme s klíčovými aktéry a také s odbornou veřejností, abychom vyslechli všechny požadavky a společně nasměrovali nový model k efektivnímu a dlouhodobě udržitelnému stavebnímu prostředí,“ uvedla vládní zmocněnkyně pro implementaci stavebního práva Hana Landová.

Dosavadních 626 stavebních úřadů se transformuje do Úřadu rozvoje území (ÚRÚ), krajských ředitelství a jejich poboček po celé ČR ve spolupráci s úřady a samosprávami. Vznikne tak jedno kontaktní místo pro stavebníka, které integruje jednotlivé agendy do jednoho rozhodovacího procesu. Implementace reformy je rozdělena do čtyř fází, po letošních přípravných krocích vznikne v roce 2027 nový Úřad rozvoje území a během celého roku do něj budou integrovány agendy z ústředních orgánů státní správy, krajů a obcí. Postupně tedy bude v příštím roce dokončena implementace v celé České republice, od 1. ledna 2028 bude nová struktura státní stavební správy fungovat v plném režimu podle stavebního zákona.

[16. 3. 2026]

Zástupci MMR na Radě EU podpořili rozvoj měst a volali po jednodušších pravidlech politiky soudržnosti

Rada pro obecné záležitosti ve formátu koheze 26. 2. 2026 v Bruselu schválila závěry k Agendě EU pro města, které mají posílit roli obcí v evropské politice. Ministryně Zuzana Mrázová na jednání s unijními partnery apelovala na to, aby budoucí pravidla pro evropské fondy byla přehlednější a umožňovala státům rychleji reagovat na nečekané události.

Schválený dokument potvrzuje nové příležitosti pro rozvoj sídel a otevírá prostor pro silnější zapojení měst všech velikostí do politiky soudržnosti. Důraz se nově klade na budování administrativních kapacit a zjednodušení postupů, což obcím podstatně usnadní přístup k financování projektů. V debatě o zkušenostech ze současného období ministryně Mrázová varovala před zbytečnou byrokracií. *„Zkušenosti ukazují, že evropské fondy potřebují především jasná a předvídatelná pravidla. Rostoucí složitost celého systému nesmí oslabit jeho skutečnou efektivitu. Přísné a vícestupňové schvalovací procesy zbytečně vyčerpávají kapacity úřadů i samotných obcí, a proto budeme trvat na co největším zjednodušení.“*

MMR se zaměřuje zejména na to, aby evropské peníze odrážely skutečné potřeby území. Mezi hlavní cíle patří celkové zpřehlednění podpory a větší regionální zacílení tak, aby se zamezilo prohlubování regionálních rozdílů. Velkým tématem zůstává také dostupné bydlení.

Do přípravy pravidel se ministerstvo snaží zapojit široké spektrum partnerů. *„Aktivně se snažíme naplňovat princip partnerství, který znamená úzkou spolupráci s regiony, městy, obcemi, ale také s hospodářskými a sociálními partnery a občanskou společností. Chceme, aby tito aktéři byli aktivně zapojeni do celého cyklu, tedy od přípravy až po hodnocení programů. Pouze tak zajistíme, že podpora z evropských fondů přinese maximální efekt pro kvalitu života a rozvoj našeho území,“* uvedla Olga Nebeská, náměstkyně ministryně pro místní rozvoj.

[26. 2. 2026]